T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/667
KARAR NO : 2024/191
KARAR TR : 06/05/2024

ÖZET: VakıfÜniversitesine bağlı özel hastanedeki ameliyat uygulaması sırasında haksız alındığı ileri sürülen fazla tedavi ve tıbbi malzeme ücretinin iadesi istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi kapsamında, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı :F.A (Yargılama sırasında 28/09/2016 tarihinde vefat ettiğinden)
Mirasçıları :1-D.A 2-F.A 3-F.A 4-M.A 5-M.E.A 6-M.A 7-R.A 8-S.A 9-S. A 10-Y.A11-A.O.A
Vekili : Av. F. G.
Davalı : Bezmialem Vakıf Üniversitesi

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili F.A'un Bağ-Kur güvencesi altındayken davalı Hastanede 05/05/2015 tarihinde kendisine kalp yetmezliği teşhisi konulduğunu, suit odada yatışının yapıldığını ve ameliyat edildiğini, bu işlemler için 101.300 TL ücret alındığını, bu ücretin SUT tebliğinin 1.9.4. maddesine aykırı olduğunu, müvekkilinin geçirdiği operasyonun sağ kalp kateterizasyonu olduğunu, bunun için müvekkilinden 8.223,40 TL ücret alındığını, ancak SGK anlaşmalı kurumlarda bu operasyon için 146,88 TL ödenmesi gerektiğini, ilave ücret olarak ise bu miktarın iki katını talep edebileceklerini, fazladan 7.929,64 TL haksız ve tebliğnameye aykırı ücret talep edildiğini, operasyon nedeniyle kullanılan malzemeler için SUT tebliğnamesine aykırı ücret talep edildiğini ileri sürerek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik 5.000 TL'nin (ıslah ile 6.361,23 TL'nin) işlem tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalı Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davacı F.A yargılama sırasında 28/09/2016 tarihinde vefat etmiş, mirasçılarından M.A. Lice Sulh Hukuk Mahkemesinin 14/11/2017 tarih ve E.20217/12, K.20217/36 sayılı kararıyla tereke temsilcisi olarak atanmış, dosyaya tereke temsilcisi mirasçı tarafından verilmiş vekaletname sunulmuş ve davaya davacının mirasçılarıyla devam edildiği anlaşılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi E.2016/223 sayılıdosyasında, 23/03/2018 tarihli ön inceleme duruşmasındaki ara kararı ile, dava tüzel kişiliği bulunmayan Tıp Fakültesi Hastanesine karşı açılmışsa da bu hususun temsilcide hata niteliği taşıdığı gerekçesiyle davalının Bezmialem Vakıf Üniversitesi olarak kabulüne karar verilerek UYAP'ta davalının adının bu şekilde düzeltilmesine karar vermiştir.

4. İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi 19/03/2021 tarih ve E.2016/223, K.2021/99 sayılı kararı ile, davanın kabulüne karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 46. Hukuk Dairesi 02/02/2023 tarih ve E.2022/1428, K.2023/85 sayılı kararı ile, davalı Üniversite Hastanesi'nin kamu hastanesi niteliğinde bulunduğu dikkate alındığında, vakıf üniversitesi hastanesince sunulan sağlık hizmetinin ayıplı olduğu iddiasına dayalı davalardan kaynaklanan maddi tazminat taleplerinin idari yargı yolunda çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle, mahkeme kararının kaldırılmasına, yargı yolu bakımından yeniden hüküm tesisi için dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

5. **İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi 13/04/2023 tarih ve E.2023/63, K.2023/116 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözülmesi gerektiğindenbahisle, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir.Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava, tedavi için fazladan alındığı iddia edilen ücretin geri alınması davasıdır.

Dosya kapsamına göre; davacının Bağ-kur güvenceli olduğu, davalı hastanenin SGK ile anlaşmasının mevcut olduğu, davalıya bağlı hastanede davacıya kalp yetmezliği teşhisi konularak ameliyat edildiği, uygulanan tedavi, yatış, ameliyat ve sair giderler olarak davacıdan 101.300 TL ücret alındığı, davacının fazla ücret tahsil edildiğini ileri sürerek eldeki istirdat (alacak) davasını açtığı anlaşılmaktadır.

Davacının dava açarken Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesini davalı olarak gösterdiği , ancak ilgili hastanenin davalı taraf olma yönünden tüzel kişiliği bulunmadığı, bu durumun temsilcide hata kapsamında bulunduğu anlaşılmakla davalı olarak Bezmialem Vakıf Üniversitesine tebligat yapılmış, davaya karşı cevapları alınmıştır.

Diğer taraftan davacı F. A.'un yargılama sırasında 28.09.2016 tarihinde vefat ettiği, Lice Sulh HM'nin 2017/12 Esas 2017/136 Karar sayılı dava dosyasında davacının terekesine M. A.'un temsilci atanmasına karar verildiği belirlenmiş, temsilcinin davacı vekiline vekalet vermesi ile taraf teşkilinin tamam olduğu değerlendirilmiştir.

Mahkememizce verilen önceki hüküm istinaf mahkemesince kaldırılmış ve davaya bakmakta idari yargı mahkemelerinin görevli olduğu belirtilmiştir. İstinaf ilamına dayanak yapılan Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 29.2.2016 tarih, 2016/989 E. ve 2016/2572 K. sayılı ilamında; "Davalı üniversite 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu gereğince kurulmuş bir vakıf üniversitesi olup vakıf üniversiteleri Anayasa'nın 130 ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 2. maddesi gereğince kamu tüzel kişisidir. Dolayısıyla davalı üniversite kamusal kurallar çerçevesinde faaliyet göstermekte olup eylem ve işlemleri de kamusal nitelikte ve kamu hizmeti kavramı çerçevesindedir. Kamu hizmetinin görülmesi sırasında ve hizmet kusurundan doğan zararların gideriminde ise idari yargı görevlidir. (2577 Sayılı İYUY. M.2)" diyerek uyuşmazlığın idari yargıda çözülmesi gerektiğiniifade etmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu13.05.2015 tarihli 2014/13-566 E. ve 2015/1339 K. ilamında bu hususlar detaylı olarak belirlenmiş ve kurul "görüldüğü üzere, vakıf üniversiteleri, kazanç amacı olmamak şartı ile mali ve idari konular dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabi olarak Yükseköğretim Kurulunun görüş ve önerisi üzerine kanunla, tüzel kişiliği haiz olmak üzere kurulmakta olup; bu tüzel kişiliğin de, gerek 2809 sayılı Kanun hükümleri ve gerekse Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca kamu tüzel kişiliği niteliğinde olduğu tartışmasızdır." ifadeleriyle vakıf üniversitesinin kamu tüzel kişiliğine haiz olduğunu açıkça kabul etmiş ve devamında;" ..... Bu haliyle kamu tüzel kişisi olarak kanunla kuruldukları ve kamu hizmeti sundukları tartışmasız olan vakıf üniversitelerinin hastanelerinin, Devlet üniversiteleri hastanelerinden farklı tutulması hukuken olanaksızdır. Bu bağlamda, sağlık hizmetinin sunulmasından kaynaklanan zararların da, tazmin sorumluluğunun doğup doğmadığının, idari yargı yerince hizmet kusuru ilkesi kapsamında incelenerek karar verilmesi gerekir." şeklinde karar verilmiştir.

Bu nedenlerle davalı Üniversite Hastahanesi'nin kamu hastahanesi niteliğinde bulunduğu dikkate alındığında, vakıf üniversitesi hastahanesince sunulan sağlık hizmetinin ayıplı olduğu iddiasına dayalı davalardan kaynaklanan maddi tazminat taleplerinin idari yargı yolunda çözümlenmesi gerekmektedir.

HMK nın 114/1-b maddesine göre yargı yolunun caiz olması dava şartlarındandır. Öyleyse; istinaf ilamı doğrultusunda davanın yargı yolu nedeniyle HMK 115/2 maddesi gereğince usulden reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm oluşturulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:

1- Davanın yargı yolu nedeniyle usulden reddine,.."

6. Davacı vekili, aynı gerekçelerle hukuka aykırı tahsil edildiğini ileri sürdüğü 15.000 TL tedavi giderinin davalıdan tahsili istemiyle bu kez, idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

7. **İstanbul 12. İdare Mahkemesi 24/10/2023 tarih ve E.2023/2123 sayılıkararı**ile, sağlık hizmet sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "kurumca finansmanı sağlanmayacak sağlık hizmetleri" başlıklı 64.maddesinde,"Kurumca finansmanı sağlanmayacak sağlık hizmetlerisayıldıktan sonra aynı Kanunun 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." düzenlemesine yer verilirken, izleyen 102. maddesinde; "... İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler." hükmü kurala bağlanmıştır.

Diğer yandan 7036 sayılı İş Mahkemeler Kanunun Görev başlıklı 5. Maddesinde ".... b)İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara, c)Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından; Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde tarafına yapılan tedavilerden fazladan ödeme alındığından bahisle uğranılan zarara karşılık olarak tarafına tazminat ödenmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

5510 sayılı Kanunla idari yargı mercilerinin, sadece bu Kanun uyarınca uygulanan idari para cezalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar hakkında görevli kılındığı, bakılan davada, davacının dava

konusu isteminin tedavi giderlerinin tahsiline ilişkin olduğu anlaşıldığından uyuşmazlığın görüm ve çözümününde görevli mahkemenin 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde adli yargı mercilerioldu sonucuna varılmıştır..."

III. İLGİLİ HUKUK

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi"* başlıklı 73. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/45 md.)

Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır.

Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dahil sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedeline ek olarak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sağlık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar gibi kriterler dikkate alınarak bu bedellerin iki katına kadar alınabilecek ilave ücretin tavanını belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu tavan dahilinde alınabilecek ilave ücret oranları Kurumca belirlenir. Ancak (...) 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4), (6) ve (8) numaralı alt bentleri kapsamında sayılanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişiler ile aynı maddenin onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılan kişilerden ilave ücret alınamaz. Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen eşdeğer ilaçların, azami fiyatı ile kişinin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ve optik için tavan uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.

Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları ise otelcilik hizmeti ile dördüncü fıkrada belirtilen istisnai sağlık hizmetleri dışında, sağladıkları sağlık hizmetleri için genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden ilave ücret talep edemez. Ancak yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından mesai saatleri dışında bizzat verilen sağlık hizmetleri için Kurumca belirlenmiş sağlık hizmetleri bedelinin, poliklinik muayenelerinde bir katını, diğer hizmetlerde yüzde ellisini geçmemek üzere, üniversite yönetim kurulu kararıyla öğretim üyelerinin unvanları itibarıyla belirlenen miktarda ilave ücret alınabilir. Ancak alınacak ilave ücret bir defada asgari ücretin iki katını geçemez. Bu oranları bir katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Kurum bu fıkra kapsamında ilave ücret alınamayacak sağlık hizmetlerini belirlemeye yetkilidir.

Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurumca belirlenmiş standartların üstündeki talepleri karşılayan otelcilik hizmetleri ile hayati öneme sahip olmama ve alternatif tedavilerin bulunması gibi hususlar göz önüne alınarak Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen istisnai sağlık hizmetleri için, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden belirlenen hizmet fiyatlarının üç katını geçmemek üzere ilâve ücret alabilir. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, Kurumca ödenecek sağlık hizmeti bedellerinin yayımlanmasınıtakiben otuzgüniçinde ilâveücret ödemeleri içinbelirlenentavanlar dahilinde belirledikleri sağlık hizmeti fiyatlarını kuruma bildirmek zorundadır. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları fiyat değişikliklerini 5 iş günü içinde Kuruma bildirirler. Tavanlar dahilinde de olsa Kurumca belirlenen süreden önce bu fiyatlarını artıramazlar.

Kurum, provizyon işlemlerini yürütmek üzere sağlık hizmeti sunucularının mahallinde provizyon merkezi açabilir ve personel çalıştırabilir. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, bu amaçla Kuruma uygun bağımsız mekân tahsis etmek zorundadır.

Acil haller dışında sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından kişilerce satın alınan sağlık hizmeti bedelleri Kurumca ödenmez.

Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından acil hallerde alınan sağlık hizmeti bedeli, 72 nci madde gereği sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları için belirlenen bedeller esas alınarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere fatura karşılığı ödenir. Sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları, acil hallerde, sözleşmeli sağlık hizmetleri sunucuları ise Kurumun belirlediği sağlık hizmetleri için genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden veya Kurumdan herhangi bir ilave ücret talep edemez.

Kurum, bu Kanunun birinci fıkrasında belirtilen yöntemler dışında, kamu idarelerince verilecek sağlık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle de sağlamaya yetkilidir. Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları, sözleşmede belirtilen götürü bedel karşılığında genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere sözleşme kapsamında verilmesi gereken her türlü sağlık hizmetini sunmakla yükümlüdür ve sözleşmede belirtilen götürü bedel dışında Kurumdan veya genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden Kanunda belirtilen ilave ücretler ve katılım payları dışında ayrıca bir bedel talep edemez. Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle temin edilen hizmetler için Kuruma ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ile müştereken belirlenir.

Sağlık hizmeti sunucuları, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanmaya müstahak olup olmadığını, Kurumun elektronik veya diğer ortamlarda sağlayacağı yöntemlere uygun olarak kontrol etmek ve belgelemek zorundadır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı

Kanunun 56 ncımaddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca karşılanır.

(Ek cümle: 20/8/2016-6745/61 md.) 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi atış, tatbikat veya diğer ateşli silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin de sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez, protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanır. (Değişik cümle: 10/9/2014-6552/49 md.) Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler, garanti süresi kapsamında veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Kurum tarafından yayınlanan ürün listelerinden, yine Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) Genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerden, 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde sayılan olaylara maruz kalmaları nedeniyle yaralananlar, tedavileri sonuçlanıncaya veya maluliyetleri kesinleşinceye kadar geçen süre içerisinde verilen sağlık hizmetleri ve diğer haklardan aynı Kanuna göre aylık bağlanmış olanlar gibi yararlandırılırlar.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.

Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, gerçek veya tüzel kişilerden; ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürün listelerine girmek için yapılan başvurulardan asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere başvuru ücreti, ilaç hariç olmak üzere diğer tıbbi malzeme ve ürünlerden listelerde kalmak için asgari ücretin üç katını geçmemek üzere yıllık aidat, fiyat düşüş talepleri hariç olmak üzere listelerdeki değişiklik taleplerinden her bir işlem için asgari ücret tutarını geçmemek üzere işlem ücreti, kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşları ile yapılan protokollere dayalı sözleşmeler hariç olmak üzere sözleşme imzalamak için asgari ücretin on katını geçmemek üzere sözleşme ücreti alabilir, bu ücretleri imal ve ithal ürün gruplarına göre farklılaştırabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sağlık hizmeti satın alma sözleşmelerinin hazırlanması ve akdedilmesi, sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

9. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. Öte yandan, sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanan ve kapsam maddesinde tanımlanan kişilerin sağlıklı kalmalarını, hastalanmaları halinde sağlıklarını kazanmalarını, iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanmasını, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri, yol, gündelik ve refakatçi giderlerinden yararlanma esas ve usulleri ile bu hizmetlere ilişkin Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen Kurumca ödenecek bedellerin bildirilmesi amacıyla ve5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 5510 sayılı Kanun ve *"Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği"* hükümleri çerçevesinde düzenlenmiş olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin*'1.9 - İlave ücret/ 1.9.1 - İlave ücret alınması"* başlıklı maddesi şöyledir:

"*(1) İlave ücret alınması uygulamasında;*

a) Kurumla sözleşmeli; vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşlarınca; Kurumca belirlenen oranı geçmemek kaydıyla kişilerden ilave ücret alınabilir.

b) Yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından mesai saatleri dışında bizzat verilen sağlık hizmetleri için Kurumca belirlenmiş sağlık hizmetleri bedelinin bir defada asgari ücretin iki katını geçmemek üzere, poliklinik muayenelerinde en fazla iki katı, diğer hizmetlerde en fazla bir katı kadar ilave ücret alınabilir. Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık tesisleri ve üniversitelere ait ilgili birimlerin birlikte kullanımına ilişkin protokolü bulunan sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyeleri tarafından ilave ücret alınamaz.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sağlık hizmeti sunucularınca SUT ve eklerinde yer alan sağlık hizmetleri işlem bedellerinin tamamı üzerinden Kuruma fatura edilebilen tutarlar esas alınarak kişilerden ilave ücret alınabilir. Ancak SUT eki EK-2/B, EK-2/C, EK-2/Ç listelerinde yer alan işlemlerin bedellerine ilave olarak Kuruma ayrıca faturalandırılabilen tıbbi malzeme, ilaçlar ve kan bileşenleri ile SUT eki EK-2/A Listesindeki tutarlara dahil olan işlemler için ayrıca ilave ücret alınamaz.

(2) İlave ücretler, genel sağlık sigortalıları veya bakmakla yükümlü olunan kişilerce ve/veya sağlık kurum/kuruluşlarınca Kurumdan talep edilemez.

(3) Kurumla sözleşmeli eczaneler, eşdeğer ilaçların azami fiyatı ile kişinin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ücretini, Kurumla sözleşmeli optisyenlik müesseseleri de kişinin talep ettiği görmeye yardımcı malzemenin bedeli ile Kurumca ödenen görmeye yardımcı malzeme bedeli arasında

oluşacak fark ücretini kişilerden talep edebileceklerdir. Bu fark ücreti ilave ücret olarak değerlendirilmez.

(4) Sağlık hizmeti sunucularınca, Kurumca finansmanı sağlanmayan sağlık hizmetleri için talep edilen ücretler, ilave ücret olarak değerlendirilmez.

(5) Sağlık hizmeti sunucusu, sunduğu sağlık hizmetleri öncesinde, alacağı ilave ücrete ilişkin olarak hasta veya hasta yakınının yazılı onayını alır. Bu yazılı onay alınmadan, işlemler sonrasında herhangi bir gerekçe ileri sürerek ilave ücret talebinde bulunamaz.

(6) Hastanın acil servislerde 24 saat içinde stabilizasyonu esastır. Hastanın acil servise başvurusundan itibaren 24 saat içinde stabilize edilerek ilgili kliniğe yatışı ya da başka bir sağlık hizmeti sunucusunun yataklı kliniğine sevk edilmesiyle acil hal sona erer. Acil servislerden kabul edilerek doğrudan uygulanan acil girişimsel işlemler ile 24 saat içinde acil gözlem ünitelerinde uygulanan tüm sağlık hizmetleri için ilave ücret alınamaz. Hastadan ilave ücret alınabilmesi için hastaya/hasta yakınına acil halin sona erdiğine ve müteakip işlemlerin ilave ücrete tabi olduğuna ilişkin "Acil Halin Sona Ermesine İlişkin Bilgilendirme Formu" (EK-1/D) kullanılarak, yazılı bilginin imza karşılığı verilmesi zorunludur.

(7) Kurumla sözleşmeli/protokollü vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşları, aynı başvuru numarası altında yatarak tedavilerde yapılan Kurumca karşılanan sağlık hizmeti bedellerinin toplamının 100 (yüz) TL'yi aşması halinde, bu hizmetleri ve varsa ilave ücret tutarını gösterir, SUT eki "Hastaya Sunulmuş Olan Hizmetleri ve İlave Ücreti Gösterir Belge" yi (EK-1/B) en geç hastanın taburcu olduğu tarihte hastaya vermek zorundadır. Söz konusu bilgiler aynı süreler içerisinde elektronik ortamda da verilebilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, ÜyelerNilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 06/05/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacının davalı vakıf üniversitesine bağlı özel hastanedeki kardiyoloji tedavisi sırasında kendisinden tedavi hizmeti ve tıbbi malzeme bedeli olarak faturayla fazladan haksız ücret tahsil edildiğinden bahisle, fazla ödenen miktarın tahsili istemiyle açılmıştır.

14. Olayda, Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinden alınan sağlık hizmeti sırasında, hangi koşullarda, hangi miktarda ve kimler tarafından ilave ücret ödeneceği ya da ödenmeyeceğine dair olduğu, bu konunun da 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 5510 sayılı Kanun ve*"Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği"* hükümleri çerçevesinde hazırlanmış olan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde düzenlendiği görülmektedir. Bu nedenle 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki amir hüküm kapsamında, uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İstanbul 12. İdare Mahkemesinin başvurunun kabulü ileİstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/04/2023 tarih ve E.2023/63, K.2023/116 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 12. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/04/2023 tarih ve E.2023/63, K.2023/116 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

06/05/2024 tarihindeOY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN